

ÜÇ ŞEYE BAKMAK SEVAP*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn...

İ'lemû eyyühe'l-ihvân... İnne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

النَّائِمُ الطَّاهِرُ كَالصَّائِمِ الْقَائِمِ

(الحكيم عن عمرو بن حريث)

RE.238/6 (*En-nâimü't-tâhirü, ke's-sâimi'l-kâimi.*) *Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.*

“—Mefhar-i mevcûdât Muhammed Mustafâ râ salevât!” [Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

“—Seyyidü's-sâdât Muhammed Mustafâ râ salevât!” [Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

“—*Habîb-i Hüdâ Muhammed Mustafâ râsalevât!*
[*Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin*
ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili Peygamberimiz’in şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Abdestli Uyumanın Mükâfâtı

Hakîm-i Tirmizî, Amr ibn-i Hureys RA’dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹

النَّائِمُ الطَّاهِرُ كَالصَّائِمِ الْقَائِمِ

(الحكيم عن عمرو بن حريث)

RE.238/6 (*En-nâimü’t-tâhirü, ke’s-sâimi’l-kâimi.*)

(*En-nâimü’t-tâhirü*) “Abdestli olarak uyuyan kimse, (*ke’s- sâimi’l-kâimi*) gece ibadet eden ve gündüz oruç tutan kimse gibidir.”

Gerek gece de olsun, gerek gündüz de olsun, insan istirahati için uyumak mecburiyetindedir. Bu uyumak abdestli de olur, abdestsiz de olur; fakat abdestsiz olan uyku şeytanî bir uyku olur, rahmanî olmaz. Görülen rüyalar makbul

¹ Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü’l-Usül*, c.III, s.116; Amr ibn-i Hureys RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XV, s.337, no:41291; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.XXII, s.289, no:24908.

sayılmaz. Binâen aleyh abdest alınır, abdestinin arkasından hiç olmazsa dört rekât namaz da kılar, sonra *eûzü besmele* ile beraber sağ tarafına yatar. Bazı uyku duaları vardır, o uyku dualarını da okur. Ondan sonra onun yanına şeytan meytan yanaşamaz. Gördüğü rüyalar hem sahih olur, hem güzel olur, uykusu da tatlı olur.

Bununla beraber, gündüzleri akşama kadar oruç tutmuş, geceleri de sabaha kadar namaz kılmış olan adamın sevabı da abdestiyle yattığı için bu uyuyan adama verilir.

Abdest alarak, namazıyla yattığından dolayı gündüz akşama kadar oruç tutmuş, geceleri de sabahlara kadar kâim olan insanların sevabını buna verirler.

El-hamdü lillâh memleketimizde suyumuz bol. Hatta su olmasa bile bizim dinimizde her yerde kolaylıklar var. Teyemmüm de câiz. Suyun bulunmadığı bir zamanda teyemmüm eder insan yine namazını kılar. Nafile namazını kılar, farz namazını da kılabilir. Evet bu suretle abdestli olarak yatar, abdestli olarak ölür.

Mâlum ya, ölüm hepimiz hakkında mukadderdir.

Cenâb-ı Hak cümlemize kelime-i şehadetlerle beraber, hüsn-ü hâtimeler diyoruz, hayırlı ölümler nasip eylesin.

Bu ölümün ne zaman kime geleceğini kimse bilmez. Sekte-i kalp derler, bilmem ne derler ve saire, hepsi bunların laftan ibarettir.

Bu ölüm mechuldür; bazısına hastalıklarla gelir, bazısına ise ansızın gelir. Meselâ, dün bizim duyduğumuz, kardeşlerimizden birisi sapasağlam, namaza kalkmış, abdest alırken ayağını yıkarken teslim-i ruh etmiş. Ne kalbi varmış, ne bir şeyi varmış. Eh olacak şeyler bunlar işte. Onun için insan daima ihtiyatı elden bırakmamalı!

Daima abdestli yatmaktan ne zarar görürüz? Hiçbir zarar görmeyiz.

Abdestsiz yatmak gaflet alâmetlidir, gaflet. Gafletle olan hallerin hepsinden de mes'ulüz. Onun için gafleti elden bırakmak lazımdır. Eh el-hamdü lillâh suyumuz da bol, bir abdest alır, namaz kılar, öylece yatar uyursak; oruçluların sevabı gibi sevap alır, geceleri sabahlara kadar ibadet eden âbidlerin sevapları gibi sevaplar verirler bize de inşaallah.

b. Allah Yolunda Uyuyan Kimse

Ebü'ş-Şeyh, Amr ibn-i Hureys RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²

النَّائِمِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَالصَّائِمِ لَا يَفْتُرُ
وَكَالْقَائِمِ لَا يَفْتُرُ

(أبو الشيخ عن عمرو ابن حريث)

RE. 238/7 (*En-nâimü fî sebîli'llâhi, ke's-sâimi lâ yefturu, ve'l- kâimi lâ yefturu.*)

(*En-nâimü fî sebîli'llâhi*) “Allah yolunda iken uyuyan kimse, (*ke's-sâimi lâ yefturu*) hiç bozmadan oruç tutan, (*ve'l-kâimi lâ yefturu.*) ve usanmadan kesiksiz gece ibadeti yapan kimse gibidir.”

Şimdi (*fî sebîli'llâh*) deyince, *fî sebîli'llâh*ın hududu yok; namaz kılmak *fî sebîlillâhtır*, oruç tutmak *fî sebîlillâhtır*, ilim tahsil etmek *fî sebîlillâhtır*, düşmana karşı muhârebe, mücâhede *fî sebîlillâhtır*, Kur'an okumak *fî sebîlillâhtır*, onu öğrenmeye çalışmak *fî sebîlillâhtır*. Bütün hayırlar, Allah için yapılan bütün hareketler *fî sebîlillâhtır*, Allah için yapılıyor, gayesiz, yani rızâullah için yapılıyor. Menfaat-i dünyayı tahsil için değil.

Allah için yapılan bu ibadetlerle olan uykuya, hiç oruç bozmayan adamın sevabı gibi sevap verilir. Hiç usanmadan kesiksiz gece ibadeti yapan kimse gibi sevap verilir.

O da namaz kılıyor ama hiç yorulmuyor, yani mütemadiyen kılıyor. Mümkün değildir ya, bir insan yorulmadan dursun. Fakat teşbih olarak, yani yorulmadan namaz kılan melekler gibi.

Bıkmadan da her gün oruç tutuyor. Bu adama verilen sevap neyse, *fî sebîlillâh* Allah yolunda uyuyanların sevabı da böyledir.

² Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.313, no:6918; Hz. Muaviye RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.315, no:10671; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXII, s.289, no:24909.

Yani insan bütün harekâtını fî sebîllâh yapar, “Benim bütün harekâtım Allah için!” der.

Bugün bir efendi dinledim: Bu efendi çok zengin bir efendiymiş. Zenginmiş, Allah vermiş. Fakat bu zenginliğiyle beraber çok da hayr u hasenât yapmakta imiş. Bu çok hasenâtını yapmakta iken vâd-i ilahî gelmiş âhirete göçmüş.

Göçtüğü vakitte bütün memleket de ayağa kalkmış. Resmi bir adam değil yani, resmi adam olursa resmi idareler yaparlar merasimi. Bu öyle değil. Bu Allah adamlarından bir adam, yani bizim gibi insanlardan bir insan. Fakat halka kendini sevdirmiş, ibâdât u taatle de ömrünü geçirmiş, hayr u hasenâtı da bol olduğundan dolayı bu adamın cenazesine halk tarafından şaşırılacak bir derecede fevkalâde bir ihtimam gösterilmiş.

E bu ölüm cümlemiz hakkında mukadderdir. Ha geride kalan bu saltanatlar boş. Halk yığılmış gelmiş, namaz kılmışlar filan... Muhakkak iyi bir şey, hayırlı bir şey ama olmasa ne olacak?

Bizim büyüklerimizden çok kimseler vardı ki, cenaze namazını kılacak insanlar bile bulunmamış, Ebâ Zerr gibi mesela. Hiç kimse bulunmamış cenazesinde... E bunlar, harplerde ölen bazı zevât-ı muhteremler vardır ki garip olarak ölürler, şurada burada ölürler, cenazesini kaldırmak için kimse bulunmaz hamal ararlar, boş insan ararlar, cenazesine giden olmaz. Ama ind-i ilâhîyedeki kıymeti belki çok büyüktür de, onun da kimse farkına varmaz.

Fakat bu adam Allah yolunda çalışırken uykusu geliyor tabii, uyku da beşeriyet iktizası. Bu uykusu yani Allah yolundaki hareketlerinden dolayı olan uykusundan bir harekâtı, hiç orucunu bozmamış adamın orucu gibi sevap oluyor, hiç namazdan çıkmamış insanın sevabı gibi de sevap oluyor.

Demek ki hareketlerimizi biz sırf Allah rızasına, fî sebîllâha böyle tahsis edersek o zaman elbette büyük büyük mükâfâtlar, sevaplar alırız.

c. Cumada Uyuklayan Yer Değiştirsin!

İbn-i Ebî Şeybe, Hasan-ı Basrî Rh.A'ten rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³

النَّوْمُ أَوْ النَّعَاسُ فِي الْجُمُعَةِ مِنَ الشَّيْطَانِ
فَإِذَا نَعَسَ أَحَدُكُمْ فَلْيَتَحَوَّلْ

(ش. عن الحسن مرسلًا)

RE. 238/8 (*En-nevmü evi'n-nüâsü fi'l-cumu'ati mine'seytâni; feizâ nease ehadüküm felyetehavvel.*)

(*En-nevmü evi'n-nüâsü fi'l-cumu'ati mine'seytâni*) “Cumada uyku veya uyuklama şeytandandır. (*Feizâ nease ehadüküm felyetehavvel*) Sizden birisi uyukladığı zaman yerini değiştirsin.”

³ İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.II, s.119, no:5295; Hasan-ı Basrî Rh.A'ten. *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXII, s.313, no:24982.

Diğer günlerdeki uyku serbest de, cuma günü ve cuma gecesi mümkün merteye uykudan iktisat etmek, uykuyu azaltmak lazım. Geceleri çok namaz kılabilmek, çok Kur'an okuyabilmek, Allah-u Teâlâ'yı çok zikredebilmek için vakitler, fırsatlar ayırarak, "Bu akşam cuma gecesidir, ind-i ilâhîde makbul bir gecedir. Çünkü Cuma diğer günlere hiç benzemez. Cuma haftanın seyyidi, günlerin de seyyididir yani efendisidir. O günkü ibadet çok makbuldür." diye vakti iyi değerlendirmek lâzım"

Onun için, cuma günü uyumak, yani cuma günü uyku halleri. esnemeler, dalmalar bunlar makbul şeyler değildir, şeytandandır.

Cuma günü adamı şeytan uyutur, uyku getirir, esnemeler getirir, "Haydi yat biraz daha..." der. Bunlar cuma günü olursa, o kimsenin üzerinde mutlaka şeytanın tasallutu var demektir. Cuma günü ve cuma gecesi de uyumayı her halde ihtiyatlı olarak azaltmak lazım!

Eğer uyku gelirse, gaflet gelirse, yerini değiştir! Buradaysan kalk bu köşeden öteki köşeye git. Geri saftaysan ileriki safa geç, ileriki saftaysan geri safa geç... Yâni o hali dağıtmaya gayret et, ki, şeytanın o hali üzerinden zâil olsun.

d. Peygamberlerin Sayısı

Hâkim ve Beyhakî, Ebû Zerri'l-Gıfârî RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

النَّبِيُّونَ مِائَةٌ أَلْفٌ نَبِيٍّ وَأَرْبَعَةٌ وَعِشْرُونَ

أَلْفٌ نَبِيٍّ وَالْمُرْسَلُونَ ثَلَاثِمِائَةٍ

وِثَلَاثَةَ عَشَرَ وَأَدَمُ نَبِيٌّ مُكَلِّمٌ

(ك. هب. عن أبي ذر)

en-Nebiyûne. “Nebiyûn yani nebîler.” Mietü elfi nebiyyin ve erbeatün ve işrûne elfi nebiyyin. “Nebîlerin sayısı 124 bin imiş.”

Peygamberimiz’e kadar gelen nebîlerin sayısı 124 bin imiş. Bunlar bir de resûl olarak [gelmişler.] Nebî ayrı resûl ayrı.

Ve’l-mürselûne selâsü mietin ve selâse aşere. “Mürseler, resüller ise 313 tane.” ve Âdemü nebiyyün mükellimün. “Âdem aleyhisselam da kendisine vahyolunan nebîlerden bir nebî.”

e. Peygamberler Cennet Ehlinin Seyyidleridir

Ebû Nuaym, Ebû Hüreyre RA’dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

⁴ Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.652, no:4166: Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.IX, 4, nı:17489; Ebû Zerri’l-Gıfârî RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XI, s.482. ro:32276; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.XXII, s.300, no:24944.

⁵ Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.VI, s.65; Ebû Hüreyre RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XIV, s.474, nı:39320; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.XXII, s.301, no:24945.

النَّبِيُّونَ وَالْمُرْسَلُونَ سَادَةٌ أَهْلِ

الْجَنَّةِ وَالشُّهَدَاءُ قُوَادُ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَحَمَلَةٌ

الْقُرْآنِ عُرَفَاءُ أَهْلِ الْجَنَّةِ

(حل. عن أبي هريرة)

RE. 238/10 (*En-nebiyyûne ve'l-mürselûne sâdetü ehli'l-cenneti, ve's-şühedâü kuvvâdü ehli'l-cenneti, ve hameletü'l-kur'âni urefâ-i ehli'l-cenneti.*)

Peygamberler ve Resuller, Cennet ehlinin efendileridir, şehidler ise ehli Cennetin rehberleridir. Hameli-i Kuran ise ehli Cennetin arifleridir.

Gerek nebîler ve gerek Mürseller, ehl-i cennetin sâdâtı, beyi, efendisi, üstünüdürler.

İnsan ne kadar kâmil olsa, büyük olsa, velî olsa, şehidlerin reisi de olsa ne peygamberlerin, nebilerin ne de mürsellerin derecesine ulaşamaz. Bunlar insanların sa'yi ile olmaz. Geceleri sabahlara kadar uyumasa, ömründe hiç uykuyu bilmese, gündüzleri de hiç gafletle vakit geçirmese de daima ibâdât-ı taatle geçirse, mürsellerin derecesine, nebîlerin derecesine bir insanın erişmesine imkân yoktur.

O rasüller, o nebîler Cenâb-ı Hakk'ın lütf u ihsânına mazhar olmuş, müstesnâ ve muhtâr, seçilmiş kimselerdir. Binâen aleyh insanlar sa'y ü gayretleriyle ne peygamber olabilirler, ne nebî olabilirler, ne de mürsel olabilirler. Olsalar olsalar bir evliyâ olurlar o kadar.

Şehidler de ehl-i cenneti cennete sürükleyici, götürücü rehberlerdir. Hamele-i Kur'an olan alimler ve hamele-i Kur'an olan hakîki hâfızlar ehl-i cennetin arifleridir.

Dün bir kitap okuyordum, o okuduğum kitapta hükmen kâfirliğine hüküm verilen insanların sayısını kırka kadar çıkarmış. “Bu şeyleri yapan insanlar hükmen kâfirdir.” diyor. Ne kadar “*Lâ ilâhe illa'llah, Muhammedün rasûlü'llah*” dese de; Allah-u Teâlâ'nın indindekine karışmayız. Allahu- Teâlâ'nın indinde isterse ne olursa olsun, ama müslümanların indinde o mü'min değildir, hükmen kâfirdir.

Bir tanesini söyleyeceğim Timur Leng'in zamanında Timur Leng sıkılmış, inkibaz gelmiş kendisine, daralmış. Etrafında olan dalkavuklar onu güldürmek, eğlendirmek, sevindirmek için bir hikâyeye nakletmişler. Uydurma! Demişler ki; “—Filan adam Ramazan'ı yiyor.”

Onun huzurunda konuşuyorlar. Öteki de;

“—Ne iyi... Birisi de gelse namazı da yese de kurtulsak.” demiş.

Timur Leng dehşetli kızmış, demiş;

“—Beni eğlendirecek başka bir şey bulmadınız da şeriatın bu hükümleriyle mi bana oyun yapıyorsunuz? Kesin bu adamın kafasını!” demiş.

Binâen aleyh dinde gerek Kur’an âyetleriyle, gerek Peygamber Efendimiz’in sünnetleriyle istihfaf, şaka, mizah katıyyen câiz değildir. O adam bir şaka yapıyorum, onu güldüreceğim, sevindireceğim derken hem kafası gitti, hem hükmen de küfre girdi, küfür damgasını yedi.

Onun için İslâmiyet’te Kur’an’ın ahkâmına, şeriatın ahkâmına dil uzataraktan, “Bunlar yoktu, bunlar vardı, şu şöyleydi, bu böyleydi.” diyerek, gerek bilerek, gerek bilmeyerek söyledikleri bu laflar dolayısıyla küfrün damgasını yer kendisinin haberi bile olmaz. Haberi bile olmaz!

Onun için, şeriatın çizdiği hudutların dışına çıkmaya kat’iyyen gelmez. Hamele-i Kur’an’ın da urefâ-i ehl-i cennetten olmasının sebebi; bu hududu, bu yolları bize bu ulema göstermiştir. Bizim Kur’an’dan ne hüküm istinbat edecek, ne ahkâm çıkarabilecek ne aklımız var, ne bilgimiz var! Bunlar olmasaydı, bu urafâ denilen ehl-i ilim olmasaydı bizim halimiz bugün harap olurdu. Allah onlardan razı olsun ki; hepsini güzel güzel çizmişler, kitaplara koymuşlar, yolların yanlışlarını da bize göstermişler, günah yollarını da göstermişler, bizi kurtarmışlardır ki elbetteki cennetin urafâları olmak haklarıdır.

f. Ehl-i Beytin Eman Olduğu

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

النُّجُومُ أَمَانٌ لِأَهْلِ السَّمَاءِ وَأَهْلِ الْبَيْتِ
أَمَانٌ لِأُمَّتِي

(ش. ومسدد، والحكيم، ع. طب. كر. عن سلمة بن الأكوع)

RE. 238/11 (*En-nücûmu emânün li-ehli's-semâi, ve ehlü beytî emânün li-ümmetî,*)

(*En-nücûmu emânün li-ehli's-semâi*) “Yıldızlar, gök ehli için emandır. (*Ve ehlü beytî emânün li-ümmetî*) Ehl-i Beytim de ümmetim için emandır.”

Yıldızlar gökte durduğu müddetçe gök rahattır demek, yerindedir. Gökte olan ne kadar mahlûklar varsa, onlar da emandadır, rahattadırlar.

⁶ Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.486, no:3676; Câbir in-i Abdullah RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.237, no:4074; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IX, s.739, no:16394; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.208, no:7276; Ebû Nuaym, *Ma'rifetü's-Sahabe*, c.I, s.49, no:36; Ebû Berde babasından.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.311, no:6913; Ahmed ibn-i Hanbel, *Fadâilü's-Sahabe*, c.II, s.671,, no:1145; Hz. Ali RA'dan.

İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.II, s.236; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.III, s.61; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XL, s.20; Seleme ibn-i Ekvâ RA'dan.

Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.III, s.68, no:1028; Muhammed ibn-i Münkedir babasından.

Niçin? Eh nizam devam ediyor demek ki. Ahkâm câri olduğu gibi, kaç senelerden beri olduğu gibi yine devam ediyor demek.

Yıldızlar göklerin durmasına nasıl alâmetse, benim ehl-i beytim de ümmetim için böyle bir emandır. Ehl-i beytim hayatta buldukları müddetçe, ümmetime de zeval gelmez. Ümmetime zeval gelmemesi, ehl-i beytin hayatta oluşlarındanadır. Gökte yıldızların duruşu, göklerin sağlamlığına nasıl alâmetse, ehlibeyt de tıpkı böyledir.

Ehl-i beytin böyle oluşlarının sebebi; onlar Rasûlü Ekrem SAS'ın bize gelen bakiyyeleridir. Zürriyetinin bakiyyeleri, bize doğru geliyor işte. Onlara *şerif* derler, *seyyid* derler, Allah-u Teâlâ'nın lütfü ve ikramıyla bunlar her yerde her zaman bulunabilirler.

Onun için büyüklerimden dinlediğim bir şeydir:

Hatadan kusurdan hiçbirimiz salim değiliz. Ehl-i beytten olan bir zâtın da hataları, kusurları olabilir. Onların hatalarından ve kusurlarından dolayı onları ta'yib edip tahkire yeltenmek, insanlık ve İslâmlık alâmeti değildir. İslâm, insan ve müslüman böyle işi yapmaz. Onlara elinden geldiği kadar saygı gösterir, kusurlarını Allah'a havale eder. Allah verecektir, yapacaktır.

Altındaki hadis de aynı mevzuda.

Hâkim, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷

النُّجُومُ أَمَانٌ لِأَهْلِ الْأَرْضِ مِنَ الْغَرَقِ وَأَهْلُ
بَيْتِي أَمَانٌ لِأُمَّتِي مِنَ الْإِخْتِلَافِ فَإِذَا خَالَفَهَا
قَبِيلَةٌ اخْتَلَفُوا فَصَارُوا حِزْبَ إِبْلِيسَ

(ك. عن ابن عباس)

RE. 238/12 (*En-nücûmu emânün li-ehli'l-ardi mine'l-ğaraki, ve ehlü beytî emânün li-ümmetî mine'l-ihtilâfi, feizâ hâlefehâ kabîletün ihtelefû, fesârû hızbe iblîse.*)

(*En-nücûmu emânün li-ehli'l-ardi mine'l-ğaraki*) “Yıldızlar, arz ehli için, boğulmaktan emandır. (*Ve ehlü beytî emânün li-ümmetî mine'l-ihtilâfi*) Ehli Beytimde ümmetim için ihtilaftan emandır. (*Feizâ hâlefehâ kabîletün ihtelefû*) Herhangi bir kabile ehl-i beytime muhabbeti terk ederse ihtilafa düşerler, (*fesârû hızbe iblîse*) böylece şeytanın cemaatından olurlar.”

Şimdi buradan biz istinbat edelim. Baktık ki bir kabile bu ehl-i beyte ihtilaf ediyor. Öyle değil, böyledir diyor. Bu ihtilafçılar iblisin adamı olurlar.

⁷ Hâkim, *Müstedrek*, c.III, s.162, no:4715; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.102, no:34189; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXII, s.301, no:24946.

g. Müslümanlar Bir Vücut Gibidir

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸

الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا

(خ.م.ت.ن.حب. عن أبي موسى؛ طس. والرامهرمزي عن أبي هريرة وأبي سعيد)

RE. 230/10 (*El-mü'minü li'l-mü'mini ke'l-bünyâni, yeşüddü ba'duhû ba'dan*)

(*El-mü'minü, li'l-mü'mini ke'l-bünyân*)

“Mü'min mü'min kardeşi için bir bina gibidir.

(*Yeşüddü ba'duhû ba'dan*) Birbirlerini

kuvvetlendirirler, takviye ederler.”

Yine Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹

⁸ Buhârî, *Sahîh*, c.II, s.289, no:459; Müslim, *Sahîh*, c.XII, s.467, no:4684; Tirmizî, *Sünen*, c.VII, s.167, no:1851; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.338, no:3513; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.404, no:19640; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.468, no:231; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.102, no:7611; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.94, no:11291; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.41, no:2341; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.224, no:7295; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.478, no:3182; *Müsnedü'l-Hamîdî*, c.II, s.340, nı:772; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.112, no:134; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.68, no:503; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.196, no:556; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XI, s.21, no:30985; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.78, no:1218; Abdullah ibn-i Mübarek, *Zühd*, c.I, s.118, no:350; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.182, no:6563; Hatîb-i Bağdâdî. *Târih-i Bağdad*, c.II, s.5, no:423; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VI, s.35, no:5718; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.165, no:13095; Ebû Hüreyre ve Ebû Saîd RA'dan.

المُسْلِمُونَ كَالرَّجُلِ الْوَاحِدِ إِذَا اشْتَكَى

عُضْوٌ مِنْ أَعْضَائِهِ تَدَاعَى سَائِرُ جَسَدِهِ

(الرامهرمزی عن النعمان بن بشیر)

RE. 236/2 (*El-müslimîne ke'r-racüli'l-vâhidi, ize'stekâ udvün min a'dâihî, tedâà sâiri cesedihî.*)

(*El-müslimîne ke'r-racüli'l-vâhidi*)
“Müslümanlar tek bir adam gibidir. (*ize'stekâ udvün min a'dâihî*) Onun bir azası hasta olduğu zaman, (*tedâà sâiri cesedihî*) vücudun diğer azaları da müteessir olur.”

Müslümanlık bir racül gibi, bir ceset gibi; milyarlarla, ne kadar olursa olsun.

Vücut nasıl sayısız eczâlardan terekküb ettiyse, nasıl o bir vücudu teşkil ettiyse, müslümanların adedi ne kadar çok olursa olsun hepsi bir insan gibidir yani hepsi birdir. Ayrılıkları, gayrılıkları yoktur, aralarında ihtilaf yapmazlar. Binâenaleyh aralarındaki ihtilaf, şeytan hizbine dahil olmalarına vesile olur. Biz haklıyız, siz haksızsınız. Biz haklıyız, siz haksızsınız. O ayrılmış bir zümre olmuş, öteki ayrılmış bir zümre olmuş, o adına bir

⁹ Bezzâr, *Müsned*, c.1, s.488, no:3278; Abdullah ibn-i Mübârek, *Müsned*, c.1, s.15, no:14; Ramhürmüzî, *el-Emsâl*, c.1, s.52, no:49; Nu'man ibn-i Beşir RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.1, s.153, no:759; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXII, s.178, no:24596.

ad takmış, biz buyuz diyor, öteki de başka bir ad takmış, biz de buyuz diyor ama hepsi hak bizim tarafımızda diyor. Bunlar hepsi de şeytanın hizbi olmuşlardır. Hizbü’ş-şeytan!

İşte bak, Efendimiz SAS ne buyurdu:

“–Şeytan taraftarı olmuşlar.”

Birlik ararken ne diye parçalanıyorsun? Vücudunun bir tarafını kessek, kolunu ayırsak razı olur musun sen buna? Olmazsın.

Ayağını kessek razı olur musun? Olmazsın.

Gözünün bir tanesini alsak olur mu? Olmaz. Hepsi bir vücutundur.

E bir vücudun insanları neden muhtelif parçalara ayrılınsın? Demek şeytan tarafı tercih olunuyor da ondan.

h. Kadınlar Zayıf Yaratılmıştır

İbn-i Lâl, Enes RA’dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰

النِّسَاءُ خُلِقْنَ مِنْ ضَعْفٍ وَعَوْرَةٍ فَاسْتُرُوا عَوْرَتَهُنَّ
بِالْبُيُوتِ وَأَعْلِنُوا عَلَى ضَعْفِهِنَّ بِالسُّكُوتِ

(ابن لال عن أنس)

¹⁰ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.315, no:6926; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.I, s.121; Abdullah ibn-i Abbas RA’dan.

RE. 238/13 (*En-nisâü hulikne min da'fin, ve avretün, fe'stürû avretehünne bi'l-büyûti, va'ğlibû alâ da'fihinne bi's-sükûti.*)

(*En-nisâü hulikne min da'fin, ve avretün*)
“Kadınlar zayıf yaratılmıştır ve avretlerdir. (*Fe'stürû avretehünne bi'l-büyûti*) Onların avretlerini evlerle örtünüz. (*Va'ğlibû alâ da'fihinne bi's- sükûti*) Zaaflarını da susmakla önleyiniz.”

Kadınların hilkati hakkında buyuruyor, bakın güzel bir hadis-i şerif:

Bunlar zayıf olarak yaratılmıştır ve mahalli avrettirler. Hayâ, havf, zarâfet ehlidirler, akılları da zayıftır. Ama bazı içlerinden müstesna olarak çok bilginleri de olabilir. Olabilir ama bu cemiyetin hepsinin öyle olmasını iktiza ettirmez İçlerinden bir iki, üç beş çıkabilir ama şöyle milyonlarca kadın arasından üç beş kadının müstesna bir bilgiye sahip oluşları onların akıllarının kemaline delalet etmez. Bunların nasılsa Cenâb-ı Hak bazılarına böyle müstesna bir akıl ve kudret vermiştir. Fakat umumiyetle kendileri zayıftır, akılları da zayıftır.

Bunda, bunlara rıfk ile muamele edilmesine teşvik vardır. Yani bunlar zayıftır, akılları da her şeye ermez. Yaptıkları hatalardan dolayı, gayrı meşru hareketleri olmadığı müddetçe hemen kızıp da vurmak, dövmek, kovmak, tahkir etmek câiz olmaz.

Öyleyse, bunların muhafazaları, korunmaları, bunların evlerinde oturmalarıyla kâim olur. Zayıftır ya, dışarıya çıkarsa bu zâfiyeti dolayısıyla her gördüğüne gönlü kayar. Her gördüğüne gönlü kaydığı vakit, evdeki muhabbet eksilir ve zayıflar. Bundan dolayı bunların evde oturmalarını temin edecek çareleri bulun!

Bunların zayıflıklarından dolayı bazen dilleri de fazla olur, fazla konuşurlar. Acı da söylerler. Siz bunlara karşı mukabeleye de kalkmayın. Bunların karşısında sükût ile mukabele edin, çareyi ancak öyle bulursunuz.

Yoksa onun sözüne söz yetiştireceğim, onun sözünün üstüne çıkacağım diye uğraşırsanız, sizi de günaha sokarlar, ömrünüzü de zâyi ederler. Sükut edin geçin öte tarafa...

i. Kâbe'ye Bakmak İbadettir

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹¹

النَّظْرُ إِلَى الْكَعْبَةِ عِبَادَةٌ وَالنَّظْرُ فِي وَجْهِ

الْوَالِدَيْنِ عِبَادَةٌ وَالنَّظْرُ فِي كِتَابِ اللَّهِ عِبَادَةٌ

(ابن أبي داود عن عائشة)

¹¹ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.293, no:6864; Hz. Aişe RA'dan.

Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s. 187, no:7860; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.212, no:34714; Câmiü'l-Ehâdis, c.XXII, s.308, no:24964.

RE. 238/14 (*En-nazaru ile'l-kâ'beti ibâdetün, ve'n-nazaru fî vechi'l-vâlideyni ibâdetün, ve'n-nazaru fî kitâbi'llâhi ibâdetün.*)

(*En-nazaru ile'l-kâ'beti ibâdetün*) “Kâbe’ye bakmak ibadettir. (*Ve'n-nazaru fî vechi'l-vâlideyni ibâdetün*) Ana babanın yüzüne bakmak ibadettir. (*Ve'n-nazaru fî kitâbi'llâhi ibâdetün*) Allah’ın kitabına bakmak da ibadettir.”

Şimdi bak üç tane ibadet gösterdi ki, en kolayı. Kâbe’ye gidiyoruz tabii, orada gücümüz de yok çok tavaf etmeye... Fazla namaz kılmak, oruç tutmak, biraz da zor geliyor yaz günlerinde, sıcak mevsimlerde, kılamıyoruz mesela. Bu Kâbe’ye bakmak suretiyle ibadet sevabı alır insan.

Kâbe, bu Kâbe tabii hepimizin bildiği gibi, bu camiler nasıl taşlardan yapıldıysa, o da İbrahim AS ile İsmail AS’ın beraber taştan yaptıkları bir binadır. Fakat bu binanın içerisinde bir mâneviyat vardır.

Nasıl ki biz kemikten ve etten mürekkebiz; et, kemik, sinir, kan, man... Şu vücut nedir? Hepsi madde denilen şey, ha taş, ha kemik.

Taşın bir kuvveti var, dayanağı çok, çok dayanır. Fakat senin benim kemiğim toprağın içine girince üç beş sene ya dayanır ya dayanmaz, çürür gider ondan sonra, hiç kıymetimiz yok.

Ha o taştaki kıymet daha fazla, çok dayanıyor. Bu dayancıyla beraber yine o da bir maddedir, maddeden yapılmış bina. Fakat bu etin kemiğin içerisine Cenâb-ı Hak bir can vermiş, bu canla insanlık sıfatını taşıyoruz. Bu insanlık sıfatıyla

maddî mânevî çok hünerler yapıyoruz. Mesela bugün aya giden maddeci insanlarla beraber, mânevî insanlar da büyük mertebelere nâil olmuşlardır. Binâen aleyh “Kâbe taştandır, ne bakacağım buna!” diyerekten aldanma. Senin içinde nasıl bir mâneviyat, bir ruh varsa, o taşın içerisinde de kurulmuş bir ruh vardır.

Nasıl bak efendi, sen insansın, çok güzelsin, hünerin de çok. Fakat bu taş kadar hünerin yok senin! O taşın etrafında milyonlarca insan toplanıp, o taşı öpmek için can veriyor. Birbirlerini çiğniyor yahu! Taş işte! Taş ama Peygamberim öptü diye herkes öpmek için itişe kakışa, “Ben de öpeceğim!” diye birbirini yiyor.

Taşın hünerine bak, var mı bizim içimizde böyle bir hüner sahibi? İnsanız sözde! Demek ki taşta bir mâneviyat var ki o taşta, herkes o taşı öpmek için can atıyor. Göbeğini dayıyor, kollarını dayıyor, başını dayıyor, böyle yalvarıyor yakarıyor, çeşitli...

Onun için, Kâbe’ye bakmak ibadettir, yani ibadet sevabı var.

Niçin? Baktıkça içine sızı gelir. Baktıkça içine ruh gelir, mâneviyat gelir. Gözlerinden yaşlar akmaya başlar.

Hele böyle yalnız olarıktan, şöyle bir hüznle sabah vakitlerinde, gecenin تنها vakitlerinde baktıkça, Cenâb-ı Hakk’ın herkese verdiği bir tecelli vardır, o tecellinin nisbetinde bakarsın, meftun olursun oraya, âşık olursun oraya, hayran olursun oraya...

Her sene gidiyor insanlar.

“—Neden gidiyorsun ya bir kere gördün, yeter işte? Niçin gidiyorsun tekrar?”

Bilmem, sor o adama, bakalım niçin gidiyor artık?

Kolay da değil, hem parası harcanacak hem de birçok zorluklar da var. Gökte uçmak kolay ama onun tehlikelerine de dayanmak kolay bir şey değildir.

Kâbe’ye bu bakış nasıl ibadet sevabını veriyorsa, anne ve babanın yüzlerine bakmak da ibadettir. Rahmet ve şefkatle, merhamet ve şefkatle bakıyor;

“—Benim dünyaya gelmeme siz sebep oldunuz, ilm ü irfan sahibi olmama sebep oldunuz, müslüman olarak müslüman beldede yaşamama sebep oldunuz. Allah sizden razı olsun... Uykularınızı terk ettiniz, beslediniz, baktınız, her şeyimize katlandınız, bizim bugün adam olmamıza sebep oldunuz. Allah sizden razı olsun!” diyerekten öyle şefkat ve merhametle anne ve babaların yüzüne bakmak, o da ibadettir.

Hatta ve hatta bir insanın valideyni âhirete göçmüş olsa bile, göçüyor ya, bu göçen valideler için de hayır dua etmeyen, beş vakit namazında hayır dua etmeyen kimselerin duaları da ind-i ilâhiyede makbul olmaz. Dualarımızın makbuliyeti için anne ve babalarımıza beş vakit namazın içinde dua etmek mecburiyetindeyiz.

Etmediğimiz takdirde olmaz. Hayatta ise yüzlerine bakmak suretiyle de bu ibadet sevabını alırız.

Kur'ân-ı Azîmüşşân'ı okumak bilsin veya bilmesin, ona bakmak ibadettir. Okumak bilen tabii bakıp okuyor.

Şimdi hâfız olur bir insan, hâfız olduğu halde Kur'an'ı ezberden okur, bir sevap alır. Kur'an'ı açıp da okursa iki sevap alır.

“—Ben hâfızım, niçin bakacağım Kur'an'a?”

Kur'an'ın kendisine bakmak da ayrıca bir sevap. Okuması ayrı sevap, ona bakmak da ayrı sevaptır.

Onun için, Allah-u Teâlâ'nın kitabına nazar, o da ibadettir.

Eh, o nazarlar dolayısıyla da Cenâb-ı Hak bakarsın insanın gönlüne merhamet verir, şefkat verir, hayır verir, birçok şeyler verir. O verdikleri şeyler dolayısıyla da Allah adamı olaraktan dünyadan çıkar gider.

j. Üç Şeye Bakmak Sevaptır

Ebû Nuaym, Hz. Aişe RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹²

النَّظْرُ فِي ثَلَاثَةِ أَشْيَاءَ عِبَادَةُ النَّظْرُ فِي وَجْهِ
الْأَبْوَيْنِ وَفِي الْمُصْحَفِ وَفِي الْبَحْرِ

(أبو نعيم عن عائشة)

RE. 238/15 (*En-nazaru fî selâseti eşyâe ibâdetün: en-nazaru fî vechi'l-ebeveyni, ve fi'l-mushafi, ve fi'l-bahr.*)

(*En-nazaru fî selâseti eşyâe ibâdetün*) “Şu üç şeye bakmak ibadettir: (*En-nazaru fî vechi'l-ebeveyni*) Ana babanın yüzüne bakmak, (ve *fi'l-mushafi*) Kur'an'a bakmak, (ve *fi'l-bahr*) denize bakmak.”

Kâbe'yi burada zikretmedi. Üç şeye bakmak ibadettir: Bunlardan birisi; Anne ve babanın yüzüne bakmak ibadettir. İkincisi: *Mushaf*'a bakmak da ibadettir. Orada kitâbullah diye geçti, burada da *Mushaf* olarak o kitâbullah açıklandı.

Onun için, bazı bizim kadınlarımız vardır, okumak bilmezler. Okumak bilmediklerinden, *Kul hüva'llah*'ı bilirler, herkes bilir *Kul hüva'llah*'ı. Açar mushafı, her satırında bir *Kul hüva'llah* okumak suretiyle ben de hatim yaptım der. Her satırına bir *Kul hüva'llah* okur. Hem Kur'an'a bakmış sevabı alır, hem de Kur'an-ı Azîmüşşan'dan *Kul hüva'llah* sûresini okumak suretiyle ayrıca yine sevaplar alır.

Üçüncüsü; denize bakmak da ibadettir.

Niçin? İnsanın uyanmasına sebep olurlar. Bakarsın ki ucu bucu yok bir derya.,, Bunun tuzu nereden geliyor, suyu nereden geliyor, nasıl oluyor? Bakarsın bakarsın, Allah-u Teâlâ'yı tefekküre vesile olur.

¹² Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.297, no:6873; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.478, no:45536; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXII, s.310, no:24968.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:¹³

لَا تُفَكِّرُوا فِي اللَّهِ وَتَفَكَّرُوا فِي خَلْقِ اللَّهِ

(أبو الشيخ، حل. عن عبد اللّ بن سلام)

RE. 475/4 (*Lâ tefekkerû fi'llâhi ve tefekkerû fi halkı'llâhi.*)

(*Lâ tefekkerû fi'llâh*) “Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin mahiyeti üzerinde düşünmeyin. Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin kendisinin zâtı, kühü ve mahiyeti üzerinde tefekkür etmeyin! (*Ve tefekkerû fi halkı'llâh*) Allah'ın mahlûkatını tefekkür edin, yaratıklarına bakın, yaratıklarındaki kanunları görün, güzellikleri görün, incelikleri sezin!”

Allahu Teâlâ'nın nimetlerini düşünün; o düşünce sizi Allah'a doğru sevk eder.

Kendinizi düşünün, hayatınızı düşünün, kardeşlerinizi düşünün. Şu ufacık bir âzânızı alın, onu düşünün içinden çıkamazsınız.

Aklıma geldi, bir zât çok ibadet edermiş Cenâb-ı Hakk'a, hiç de günah işlememiş. Bir dağ gibi bir yerdeymiş, başka arkadaşı da yok yanında... Günah işleyecek bir fırsat da eline geçmemiş, hep ibâdât ü taatle vakti geçirmiş.

¹³ Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.67; Abdullah ibn-i Selâm RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.197, no:5714; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.245, no:16700.

Meselâ, göz nimetini düşünün!

Cenâb-ı Hak orada güzel bir de ağaç yaratmış. Oradaki meyvelerden istifade ediyor, kaynar bir de kaynak su var orada, ondan da içiyor, yaşıyor bu suretle.

Nihayet vefat etmiş, Cenâb-ı Hak demiş ki;

“—Ey kulum! Seni ben cennete rahmetimle mi koyayım, yoksa senin yaptığın ibadetlerle mi koyayım?

Tabii adam çok günah etmediğinden, çok da ibadet ettiğinden;

“—Yâ Rabbi! Benim ibadetlerim ile koy beni cennete.” demiş.

Eh, madem sen ibadetlerinle girmek istiyorsun, sana verdiğim göz nimetiyle senin ibadetlerini karşılaştıralım, teraziye koyalım. Göz nimetinin şükrünü yapabildiysen ne âlâ demiş.

Gözünü bir terazinin gözüne koymuşlar, onun ibadetlerini de terazinin diğer bir gözüne koymuşlar, göz ağır geliyor.

Göz ağır geliyor! Göz demek ki ne kadar büyük nimettir o! Onun sayesinde bak görüyoruz, geziyoruz, Allahu Teâlâ'nın yerinde, göğünde neler var idrakler ediyoruz.

Göz de öyle, kulak da öyle! Kulak daha mühimdir. Kulak, gözden daha mühimdir. Öyle olmakla beraber, gözün de ayrıca birçok fevâidi var. Bundan dolayı bu bakmalardan ibret alıyor insan.

Göz böyle ağır gelince terazide;

“—Eh seni ne yapalım? Bak senin yaptığın bütün ibadetler bir gözün şükrünü ödeyemedi. Bütün ibadetlerin sevabı bir gözün şükrünü ödeyemedi, haydi bunu atın cehenneme!” demişler.

O zaman:

“—Aman yâ Rabbi! Rahmetinle beni cennete koy!” diyerekten başlamış yalvarmaya.

Hepimizin kurtuluşuna sebep olacak rahmet-i ilâhiyedir. Onun için o denizlere bakmak da insanları tefekküre sevk eder. Onun için Niyâzî-yi Mısrî Hazretleri'nin çok güzel bir sözü vardır, sırası geldikçe hep söylerim:

Bir göz ki olmaya ibret nazarında,

Ol düşmanıdır sahibinin baş üzerinde.

Ne kadar güzel bir söz söylemiş ama!

Eh, göz hepimizde var, her mahlûkta da var ama hiçbir işe yaramıyor. Denize değil nereye bakarsan bak! İşte hayvanın baktığı gibi bakış! O gözde iş yok. Göz herhangi bir şeye bakarsa onun neticesinde Allah-u Teâlâ'ya onu sevk edecek bir tefekkür bulunması lazım, iz'an bulunması lazım! Bundan mahrumsa, yazık o adama!

k. Harama Bakmak

Hâkim, Huzeyfetü'l-Yemân RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁴

النَّظْرُ سَهْمٌ مِنْ سِهَامِ إِبْلِيسَ مَسْمُومَةٌ¹⁴

فَمَنْ تَرَكَهَا مِنْ خَوْفِ اللَّهِ

أَثَابَهُ إِيْمَانًا يَجِدُ حَلَاوَتَهُ فِي قَلْبِهِ

(ك. وتعقب عن حذيفة)

(*En-nazaru sehmün min sihâmi iblise, mesmûmetün, femen terekehâ min havfi'llâhi, esâbehû îmânen, yecidü halâvetehû fî kalbihî.*)

(*En-nazaru sehmün min sihâmi iblise, mesmûmetün*) “Harama bakmak, iblisin zehirli oklarından biridir. (*Femen terekehâ min havfi'llâhi*) Kim ki Allah korkusundan bu bakışı terk ederse, (*esâbehû îmânen yecidü halâvetehû fî kalbihî*) Allah ona öyle bir iman ihsan eder ki, onun tadını kalbinde duyar.”

Şimdi bu bakmak var ya, anaya-babaya bakarken sevap alıyoruz, Kâbe'ye bakarken sevap alıyoruz, Mushaf'a bakarken sevap alıyoruz, denize bakarken sevap alıyoruz ama; bir de harama bakış var ki, o bakışlar iblisin zehirli oklarından bir oktur. Çok kuvvetli bir zehiri vardır.

¹⁴ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.173, no:10362; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.349, no:7875; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.195, no:292; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.297, no:6872; Huzeyfetü'l-Yemân RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.V, s.328, no:13068; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXII, s.310, no:24971.

Şimdi nâmahrem, yani günah bir yere bakıyordun, hakkın olmayan bir şeye bakıyordun. “Günahtır, yasaktır!” dedin, o bakışı terk ettin. “Allah bunu yasak etmiş, bakmam!” dedin, kafanı çevirdin, bakmadın. Bu bakmadığına mükâfat olarak, Allah sana bir iman verir ki, o imanın tadını kalbinde bulursun.

Şimdi bizim imanın tadını kalbimizde bulamayışımızın yegâne sebeplerinden birisi de, gözlerimiz her harama bakıyor. Bugün hepsi de serbest, istediğin gibi istediğine bakmakta muhayyersin, fakat bu bakışlar bizim iç âlemimizin ölümüne sebep oluyor. Nasıl burada bakmayan halâveti tadıyor; bakan da bu halâvetin zıddı olaraktan ağzı acıyor, zehirleniyor. Zehir yiyen bir insanın ağzı nasıl olursa, tıpkı bunun da ağzı, gönlü öyle oluyor.

Ki, o haram bakışlarda elektrik cereyanı gibi bir cereyan var, o cereyanlar iki tarafa işler. O günahlardan dolayı teşekkül eden içerideki ma’siyetlerin günahı senin kalbinin ölümüne sebep olur.

Vücudun ölümü kolay, götürürler mezarlığa koyarlar, fakat gönlün ölümü? Gönüller öldükten sonra insana hayrı ve şerri seçer olmaz, sevabı günahı anlar olmaz, iyiyi kötüyü fark eder olmaz. Ondandır beyaza kara dersin, hakka da bâtıl dersin, bâtıla da hak dersin.

Sebebi? Gönüllerin kararması.

Sebebi? Günahlara bakmak.

“–Bakmaktan ne olacak, bir şey olmaz??” diyorsun ama bak bakmak ne büyük tesir yapıyor!

Ama gönüller ölür, odan sonra insan hak ile bâtilı ayıramayacak duruma düşer. Ondan sonra insanlık sıfatından da çıkar.

I. Hurma ve Ağaç Berekettir

Taberânî, Hz. Hasan RA’dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁵

النَّخْلُ وَالشَّجَرُ بَرَكَةٌ عَلَىٰ أَهْلِهِ وَعَلَىٰ عَقِبِهِمْ
بَعْدَهُمْ إِذَا كَانُوا لِلَّهِ شَاكِرِينَ

(طب. عن عبد اللّٰ بن حسن بن حسين عن أبيه عن جده)

RE. 238/17 (*En-nahlü ve’ş-şecerü bereketün alâ ehlihî, ve alâ akıbihim ba’dehüm, izâ kânû li’llâhi şâkirîne.*)

(*En-nahlü ve’ş-şecerü bereketün alâ ehlihî*)
“Hurma ve ağaç, sahiplerine, (*ve alâ akıbihim ba’dehüm*) ve onlardan sonra gelenlere berekettir; (*izâ kânû li’llâhi şâkirîne*) eğer Allah’a şükrederlerse.)

¹⁵ Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.III, s.84, no:2735; Deylemî, *Müsnedü’l- Firdevs*, c.IV, s.308, no:6905; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.IV, s.119, no:6272; Hz. Hasan RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XII, s.339, no:35306; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XXII, s.303, no:24951.

Gerek hurma bahçeleri, diğer bahçeler, meyveler yetiştirilmiş. Bunların, yetiştirenin kendisi için de, kendisinden sonra gelecek zürriyeti için de büyük faydaları vardır. Tabii bunlar bizi aynı zamanda bağ bahçe, böyle meyveli mahsüllerin yetiştirilmesine teşvik ediyor. Ama bunu yetiştirenler Allah-u Teâlâ'nın nimetine şükrettikleri müddetçe bu onlar için berekettir.”

Gerek kendileri, gerek evlatları, şükrettikleri müddetçe bu onlara berekettir. Edemedikleri takdirde, bu onlara nimet değil nikmet, ceza, yani felâkettir.

Şükrederse ne olur? Mahsülü artar, bereketi artar, her şeyi artar. Şükredemediği takdirde bereket de elden gider, çoğalmalar da elden gider, hayır da elden gider.

m. Adaklar Hakkında

İbn-i Adiy, Neseî ve Beyhakî, İmran ibn-i Husayn RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁶

النَّذْرُ نَذْرَانِ فَمَا كَانَ مِنْ نَذْرٍ فِي طَاعَةِ اللَّهِ
فَذَلِكَ لِلَّهِ وَفِيهِ الْوَفَاءُ وَمَا كَانَ مِنْ نَذْرٍ فِي
مَعْصِيَةِ اللَّهِ فَذَلِكَ لِلشَّيْطَانِ وَلَا وَفَاءَ فِيهِ
وَيُكْفَرُهُ مَا يُكْفَرُ الْيَمِينَ

(عد. ن. ق. عن عمران بن حصين)

RE. 239/1 (*En-nezrû nezrâni: Femâ kâne min nezrin fî tâ'ati'llâhi, fezâlike li'llâhi ve fîhi'l-vefâü; ve mâ kâne min nezrin fî ma'siyeti'llâhi, fezâlike li'ş-şeytâni, ve lâ vefâe fîhi; ve yükeffirûhu mâ yükeffiru'l-yemîn.*)”

(*En-nezrû nezrâni*) “Adak iki türdür. (*Femâ kâne min nezrin fî tâ'ati'llâhi*) Birisi Allah'a taat için olan adaktır ki, (*fezâlike li'llâhi ve fîhi'l-vefâü*) o Allah içindir ve buna vefa lazımdır, yapılmalıdır. (*Ve mâ kâne min nezrin fî ma'siyeti'llâhi*) Diğeri de Allah'a ma'siyet yolunda olan adaktır; (*fezâlike li'ş-şeytâni*) o şeytan içindir. (*Ve lâ vefâe fîhi*) Buna vefa yoktur. (*Ve yükeffirûhu mâ yükeffiru'l-yemîn*) Böyle adak için yemin kefareti gibi kefarettir.”

Nezir ediyorlar. Hepimizin bildiği bir şey var ki, “Benim şu işim olursa ben şöyle bir kurban keseceğim, bir cami yaptıracağım, bir fakiri doyuracağım, giydireceğim, bir medrese yaptıracağım, bir mektep yaptıracağım.” diye vaad ediyor. Şu işim olursa, nezir diyorlar buna.

¹⁶ Neseî, *Sünen*, c.XII, s.180, no:3785; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.70, no:19858; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.203; İmran ibn-i Husayn RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.710, no:45460; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXII, c.305, no:24955.

Bu nezir iki kısımdır: Birisi Allah-u Teâlâ'ya taatta, ki bunda vefâ şarttır. Onun için vefat eden insanların, öldükten sonra nezir borçları için bir devir yapılır. Yapamadığı nezirleri varsa onlar için de bir devir yapılır ki, meşrudur.

Bu yaptığı nezirleri ifâ etmek boynunun borcudur. Namaz nasıl borcuysa, oruç nasıl borcuysa, sadaka nasıl borcuysa bunu da kendi kendine borç edindi. Kendi kendine borç yaptı bu işi... İster malî olsun ister bedenî olsun. Diyor ki:

“—Bu iş olursa ben hacca gideceğim. Nafile olarak bir hac yapacağım.”

Farzı kendisinin borcu zaten, farzından gayrı bir haccı da böyle kendine borç ediyor. “İşim olursa.” diyor, işi de oluyor, ondan sonra yapması kendisine zor geliyor. Yapamıyor bunu, hacca gideceğim dedi ama zor geldi kendisine, gidemiyor. Bu onun sırtında borç olarak kalır.

Eğer bu nezri ma'siyet yolunda yaptıysa...

Meselâ diyor ki;

“—Benim şu işim olursa, şu kadar içki içireceğim, şöyle yapacağım.”

Günah taraflarını söylüyor.

“—Sılayı rahim yapmayacağım.” diyor, buna benzer günahlar neler varsa onları sayıyor.

Bu da sırf şeytanîdir. Bunlara vefâ lazım değildir, bunları yapmak şart değildir. Bunu yapmakta lüzum yoktur.

Ancak dört mezhebe göre, bundan dolayı, yemin yaptı da yemininde duramayan bir insanın kefareti gibi kefarete vardır. Ya üç gün oruç tutar, ya on fakiri giydirir, yedirir

Bunun kefareti de, günahlı işleri yapmamak için bu nezrine kefarete olarak üç gün oruç tutar, yahut on fakiri doyurur, giydirir.

n. Allah'ın Yardımı Sabra Bağlıdır

Ebû Nuaym, Hatîb-i Bağdâdî ve İbnü'n-Neccâr, Enes ibn-i Mâlik, Enes ibn-i Mâlik RA'dan Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁷

النَّصْرُ مَعَ الصَّبْرِ وَالْفَرْجُ مَعَ الْكَرْبِ وَإِنَّ

مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا

(أبو نعيم، خط. وابن النجار عن أنس)

RE. 239/2 (*En-nasru mea's-sabri, ve'l-ferecü mea'l-kerbi; ve inne mea'l-usri yüsran, inne mea'l-usri yüsran.*)

¹⁷ Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.X, s.287, no:5411; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.V, s.320; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.I, s.465; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.307, no:2804; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.123. no:11243; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.314; Cürçânî, *Târih-i Cürcan*, c.I, s.77, no:26; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s,27, no:1074; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.434, no:745; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.214, ro:636; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.272, no:6506; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXII, s.308, no:24963.

(*En-nasru mea's-sabri*) “Allah’ın yardımı, kulun sabrı ile bebaberdir. (*Ve'l-ferecü mea'l-kerbi*) Derdin ferahlayıp açılması da musibetle beraberdir. (*Ve inne mea'l-usri yüsran*) Muhakkak ki her güçlkle beraber bir kolaylık vardır. (*Inne mea'l-usri yüsran*) Muhakkak ki her güçlkle beraber bir kolaylık vardır.”

Bu çok güzel bir derstir.

Her hangi bir hususta olursa olsun Allah-u Teâlâ’nın yardımı, kulların sabrına bağıdır. Sabrın ne nisbetteyse, yardım da o nisbette olur. Allah-u Teâlâ’dan gelecek nusret, yardım kulun sabrına bağıdır. Sabrın ne kadar çoksa, yardım da Cenâb-ı Hak tarafından o kadar çok olur.

Sıkıntılardan kurtuluş, o da sıkıntıların nisbetindedir. Ondandır da bir gün elbette, muhakkak insanlar kurtulacaktır. Çünkü hiçbirisinin devamı yoktur.

Çünkü her bir zorluğun karşısında bir kolaylık vardır.

Her gün okuruz ya, buradaki bir üsra iki yüsür var, bir zorluğa iki kolaylık var. Onun için zorlukların karşısında hemen yılmamalı, dayanmalıdır. Çünkü arkasından muhakkak kolaylıklar gelecektir.

o. Sàlih Bir Mal, Sàlih Bir Kimse

Demin dedi ki:

“—Allah yolunda uyuyan insanlar, gece namaz kılan gündüz oruç tutan kimseler gibidir.”

Bugün de diyor ki:

“—Hayra harcanan paraların hepsi Allah yolundadır; Ancak binalar için harcananlar hariç.”

Ayrıca paranın hiçbir kabahati yok. Para bir kâğıttan yahut madenden bir şey. Onun için onun hiç kabahati yok, bütün kabahat onu kullananlarda.

Onun için, diyor ki Efendimiz SAS:¹⁸

نِعْمَ الْمَالُ الصَّالِحُ لِلرَّجُلِ الصَّالِحِ

(حم . حب . ك . طس . ش . ع . هب . كر . عن عمرو بن العاص)

(*Ni'me'l-mâlû's-sàlih, li'r-racüli's-sàlih*)

“Sàlih bir mal, sàlih bir adam için ne güzeldir. İyi bir müslümana zenginlik ne güzel yakışıır.”

Helâl para ne güzel şeydir. Kim için? İyi insanlar, salih insanlar için.

¹⁸ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.197, no: 17798; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VIII, s.6, no:3210; Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.3, no:2130; Buhârî, *el-Edebü'l-Müfred*, c.I, s.112, no:299; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.291, no:3189; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.263, no:7336; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.18, no:22628; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.91, no:1248; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.259, no:1315; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V, s.186; Tayâlisî, *Müsned*, c.II, s.316, no:1061; Tahavî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.XIII, s.268, no:5284; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *İslâhu'l-Mâl*, c.I, s.32, no:43; İbn-i Hacer, *el-İsâbe*, c.IV, s.653; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXVI, s.143, no:100019; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.257, no:6757; Beyhakî, *el-Âdâb*, c.III, s.86, no:791; Amr ibnü'l-As RA'dan.

Keşfü'l-Hafâ, c.II, s.1821, no:2823; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXIII, s.348, no:26199.

Bakın, Timur Leng hasta olmuş. Orada okuduydum, doktorlar âciz kalmış. Birisi demiş ki:

“—Sen helâlinden, temiz bir buğday ekmeği yiyebilirsen, senin bu derdin geçer.”

Aramış, taramış helâl lokma bulayım diye, demişler ki;

“—Hacı Bayrâm-ı Velî’de bulursan bulursun.”

Bu Timur Leng de bir helal lokmayı bulmak için Hacı Bayrâm- ı Velî’ye müracaat etmiş.

İnsanların lokmalarına çok dikkat etmeleri lazım. Her kazanç helal kazanç olmaz. İçki satılan kazançlar, kumardan kazanılan kazançlar, yalanlarla kazanılan kazançlar, hile ile kazanılan kazançlar; cabbarlıkla zâlimane, gaddarâne kazanılan paralar, bunlar câiz olmayan şeylerdir. Müslüman zâlim olmaz, müslüman gaddar olmaz, müslüman hilekâr olmaz, müslüman yalancı olmaz, müslüman kardeşini kendi gibi bilir, kendisi gibi sever. Her halinde kendisi gibi korur.

Binâen aleyh, ben para kazanacağım diyerekten müslüman kardeşini kandırmak, aldatmak müslümana yakışmaz.

İmam Gazâli bile devrinde helâl kazanmanın zorluğundan şikâyet ederek dert yanmış. Allah kusurlarımızı affetsin...

Onun için lokmalarımıza çok dikkat etmek lazım. Meselâ, cuma günü ezan okunuyor, herkes alışverişte...

Olur mu canım? Cenâb-ı Hak diyor ki:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ
الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ

(الجمعة: ٩)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenû izâ nûdiye li's-salâti min yevmi'l-cumuati, fes'av ilâ zikri'llâhi ve zerü'l-bey'a*) “Ey iman edenler! Cuma günü namaza çağırıldığınız zaman, alışverişi bırakın!” (Cuma, 62/9)

E sen bunu dinlemiyorsun; “O zaman bana müşteri gelecek, para kazanacağım!” diyorsun.

Haa bunlar helal, tîyb olmaz. Eşkiyanın yol keserek aldığı paralar var, çoluğuna çocuğuna da yediriyor. Onun rızkı helal midir ona?

Adam silahını uzatmış, herkesin cebindeki parayı almış, götürmüş rahat rahat yiyor. Canım bu para helâl olur mu?

İşte bu nasıl haramsa, öteki gaddarlıkla, zulümle, hile ile, aldatmak ile kazanılan paralar da aynı şekildedir. Birisi silahının kuvvetiyle alıyor, birisi de çenesinin kuvvetiyle alıyor.

Onun için nafaka denildiği vakitte, murat helalinden olan kısmı. Onun için az kazan zararı yok, ama bereketi olur, hayrı olur, boş yere gitmez, rahat rahat geçinirsin.

p. Binalara Harcanan Para

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁹

النَّفَقَةُ كُلُّهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
إِلَّا هَذَا الْبِنَاءَ فَلَا خَيْرَ فِيهِ

(ت. حسن غريب عن أنس)

RE. 239/3 (*En-nafakatü küllühâ fî sebîli'llâhi, illâ hâza'l- binâe, felâ hayra fîhi.*)

(*En-nafakatü küllühâ fî sebîli'llâhi*) “Hayra harcanan paraların hepsi Allah yolundadır. (*Illâ hâza'l-binâe*) Ancak, şu binalar için harcanan hariç. (*Felâ hayra fîhi*) Onda hiçbir hayır yoktur.”

Bu harcadığın paraların hepsi Allah yolunda olunca, senin için iyi bir paradır.

“—E ben bir ev yaptım ama az yaptım, buna biraz daha ek yapayım daha büyük olsun, bir kat daha çıkayım üzerine...”

Binalara harcanan paralarda hayır yoktur.

Bugün bizim zenginlerimizin bu binaların üzerine binalar yaparak, süsler yaparak, süs üstüne süs yaparak yaptıkları binalarda acaba hayır ne kadardır bilmem. Diyor ki;

“—Bu hacetten fazla olan binaları yapmakta sahipleri için hiçbir ecir yoktur.”

¹⁹ Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.363, no:7522; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.233; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

İşte cami yaptırıyorsun, yollarda insanların barınması için kervansaraylar, mescitler, medrese yaptırıyorsun, neler yapıyorsun, bunların hepsi hayır olur da, sen kendi şahsın için yapacağın binalar hâcetin kadar olursa ne mutlu. Hâcetinden fazla, ihtiyacından fazla olursa bu câiz olmaz buyurmuşlar.

Ama insanların hacetini hudutlandırmak mümkün değil. Bakıyorsun ki bir karış bir odada çoluk çocuk yetişiyorlar, yetiyor bu bana diyor. Ötekine iki oda, yetmiyor diyor. Üç oda, yine olmuyor diyor. Dört, yine olmuyor diyor. Bir kat yine yetmiyor diyor, ikincisi de olsun diyor.

Sonra onu yaptık ya, birkaç katta yapalım da diyor, kiraya veririz, ihtiyarlıkta rahat ederiz, gelir gelir.

Bu da aptalca bir iştir. Çünkü servet gömülüyor demek, toprağa servet gömülüyor. Halbuki o servetini bir ticarete işletse, o ticaret dolayısıyla çok kimseler, çok seneler ondan nafakalanır, menfaatlenir, hayır görür, sevap görür. Ya bina yapılırken işte bir sene, altı ay içerisinde kaç kişi çalışırsa çalışacak, onlar alacak bu parayı. Ondan sonra ki senelerde bir şey yok. Senin ya faydana, ya zararınadır.

Onun için binalara harcanan paraları makbul saymamışlar.

Bunun *et-Terğîb ve't-Terhîb*'de gördüğüm kısmını da ilave edeyim. Orada anlatıldığına göre, Efendimiz'in amcaları Hazreti Abbas'ın evi varmış, yani yer binaları. Evi var deyince böyle iki üç katlı binayı aklınıza getirmeyin.

Yerlere çakılmış bir bina. Yanına bir ek yapmış, bir oda ilave etmiş. Resûlü Ekrem Efendimiz görmüş, demiş;

“—Ne bu amca?”

“—İşte bir ek yaptım buraya, gelen gidenler otururlar, işte biz otururuz, siz oturursunuz, konuşuruz.” demiş.

“—Bu ilaveyi yık! demiş Peygamberimiz, “Yık bunu!” demiş.

“—Yâ Rasûlallah! Müsaade et de bunu satayım, parasını hayırlara harcayayım.” demiş.

“—Yok yok, yık! Onun menfaatinden hayır olmaz, kötü örnek olma, yık! demiş.

Rasûl-ü Ekrem Efendimiz bir gün gidiyormuş, arkadaşları ile ashâb-ı kirâmla beraber, bakmış birisi güzelce bir ev yapmış. O zaman ki evler de çadır gibi yani, şöyle mahrûtî, çadıra benzer bir şey. Biraz daha büyükçe yapılmış, o zamanki tâbiriyle kubbe diyorlar. Ama daha biraz süslüce yapılmış.

Görmüş Efendimiz;

“—Bu kimin?” demiş.

“—Filanın...” demişler.

Adam da; “Rasûlüllah geliyor, davet ederim evime de bir çay kahve ikram ederim!” diye yoluna çıkmış da bekliyor.

Efendimiz hiç o tarafa bakmamış, yüzünü çevirmiş gitmiş.

Tabii çok üzölmüş adam, tekrar huzuruna gittiğini de rivayet ediyorlar. Huzurunda da Efendimiz, geldiğı vakitte kendisine iltifat etmemiş.

Adam üzölmüş, demiş ki;

“—Neden acaba Resûlullah bana böyle dargın gibi?

Demişler;

“—Galiba, senin yaptığın o evi sordu bize, biz de senin olduğunu söyledik, onun için ona herhalde gücendi.” demişler.

Adam hemen baltayı kazmayı almış küreğini o evi yıkıvermiş. Topraktan zaten, ne olacak, topraktan yapılmış bir iki vurunca yıkılıyor.

Efendimiz’in yolu düşmüş, bakmış ki o ev yok orada, demiş;

“—Ne oldu buna?”

Demişler;

“—Yâ Rasûlallah! O zât sizin üzöldüğünüzden o da üzöldü, sebebi olaraktan da bunu şey yaptı, yıktı onu.” demişler.

“—Allah ona hayırlar versin. Allah ona hayırlar versin...” diye de dua etmiş Efendimiz SAS.

Onun için binalar bugün güzel, memleket güzelleşiyor, şatafat iyi, çok şeyleri var fakat paraları öldürüyor.

Şimdi bu binalara harcanan paraları toplasak kim bilir kaç milyar para eder? Bu kaç milyar parayla kim bilir kaç tane fabrika kurulur.

Bu kadar fabrikalar kurulunca, Almanya'ya evlatlarımızın gitmesine, gâvur memleketlerine gitmesine lüzum kalmaz. Her şey memleketimizde daha rahatlıkla, daha güzellikle, daha iyi yapılmaya çalışılır ve bu daha güzel genişlememize ve daha çabuk refaha kavuşmamıza sebep olur.

Bunu bırakıyoruz da, “E güzel olsun!” diye evler yapıyoruz. Güzel olsun ama parayı yok ettin canım. Ondan sonra:

“—Haydi çocuklar gidin bakalım Almanya'ya, gidin bakalım Fransa'ya, çalışın bakalım orada, getirin bize dövizleri...”

Yani biz bu binaları yapacağımıza, o fabrikaları biz kuramaz mıydık? Bizim aklımız hiç mi yok? Bizim kuvvetimiz hiç mi yok? Biz Allah'ın kulu değil miyiz?

“—Hep gâvurlar mı yaşasın, biz yaşamayalım mı?”

E sen paraları böyle binalara harcarsan, öteden kominist der ki;

“—Bu yaşayanları biz kaldıralım ortadan, biz de yaşayalım!” diye bağırmaya başlarlar.

Durdur bakalım durdurabilirsen şimdi!

r. Hac Yoluna Harcanan Para

Şimdi bir tane daha var;

Ahmed ibn-i Hanbel, Rûyânî, Beyhakî ve Ziyâü'l-Makdîsî, Büreyde el-Eslemî RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁰

النَّفَقَةُ فِي الْحَجِّ كَالنَّفَقَةِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

بِسَبْعِمِائَةٍ ضِعْفٍ

(حم. والرويانى، ق. ض. عن عبد اللّ بن بريدة عن أبيه)

RE. 239/4 (*En-nafakatü fi'l-hacci, ke'n-nafakati fî sebîli'llâhi, bi-seb'imieti dı'fin.*)

(*En-nafakatü fi'l-hacci*) “Hac yolunda harcanan, (*ke'n-nafakati fî sebîli'llâhi*) Allah yolunda harca harcanan gibidir. Yedi yüz misli sayılır.”

Hac yoluna tabii para harcanıyor. Hac yolu demek, harç yolu demek, harcama yolu demek. Oraya gidince kısmak, iktisada riayet etmek, verilecek yerlere lazım olan şeyleri vermemek; bunlar hacıya yakışmayan şeylerdir.

Hacı olan insan vereceği yerlerde bol bol verecek. Binâen aleyh bir verirken 700 fazlalıkla mükâfat oluyor. Bire on var bir de, burada bir hayır yaparız, bire on verirler. Ama orada bire 700 veriyor. Çünkü yeri güzel!

Bir tanecik daha okuyayım:

²⁰ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.354, no:23050; Beyhakî, *Sünenü'l- Kübrâ*, c.IV, s.332, no:8432; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.481, no:4124; Rûyânî, *Müsned*, c.I, s.75, no:66; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.306, no:6897; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.477, no:5268; Büreyde el-Eslemî RA'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.IV, s.332, no:8911; Muhammed ibn-i Abbâd RA'dan.

s. Nikâh Benim Sünnetimdir

İbn-i Mâce, Hz. Aşe RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²¹

النِّكَاحُ سُنَّتِي فَمَنْ لَمْ يَعْمَلْ بِسُنَّتِي فَلَيْسَ
مِنِّي وَتَزَوَّجُوا فَإِنِّي مُكَاثِرٌ بِكُمْ الْأُمَّمَ
وَمَنْ كَانَ ذَا طَوْلٍ فَلْيَنْكِحْ وَمَنْ لَمْ يَجِدْ
فَعَلَيْهِ بِالصِّيَامِ فَإِنَّ الصَّوْمَ لَهُ وَجَاءُ

(هـ . عن عائشة)

RE. 239/5 (*En-nikâhu sünnetî, femen lem ya'mel bi-sünnetî, feleyse minnî; ve tezevvecû, feinnî mükâsirun bi-kümü'l-ümeme yevme'l-kiyâmeti; ve men kâne zâ tavlin, fe'l-yenkih; ve men lem yecid, fealeyhi bi's-siyâmi, feinne's-savme lehû vicâün.*)

(*En-nikâhu sünnetî*) “Nikâh, benim sünnetimdir. (*Femen lem ya'mel bi-sünnetî, feleyse minnî*) Kim ki benim sünnetimi yapmazsa, benden değildir. (*Ve tezevvecû*) Evlenin, (*feinnî mükâsirun bi-kümü'l-ümeme yevme'l-kiyâmeti*) zira ben, sizin çokluğunuzla

²¹ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.V, s.439, no:1836; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.313, no:6920; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.271, no:44407; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXII, s.312, no:24976.

diğer ümmetlere karşı iftihar ederim. (*Ve men kâne zâ tavlin, fe'l-yenkih*) Kim güç sahibi ise evlensin! (*Ve men lem yecid, fealeyhi bi's-siyâmi*) Kim de bulamazsa, oruç tutsun; (*feinne's-savme lehû vicâün*) zira oruç onun için bir enemedir.”

Sünnet-i Rasûlüllah pek çok; yemesindeki, içmesindeki, giymesindeki, yaşamasındaki, yatışındaki kalkışındaki bütün hareketleri sünnet-i seniyyedir. Bunların bazılarını biz namazlara tahsis etmişiz; ilk sünnet, son sünnet diyerekten namazlarımızda kılarız.

Bu sünnetlerin hepsi, nikâh da onun içerisine dahil olmak üzere Rasûlüllah'ın sünnetidir. Binâen aleyh sünnet-i Rasûlüllah ile alay edenler, Rasûlüllah'ın sünnetini hafif görenler, Rasûlüllah'ın sünnetini hiçe sayanlar orada da onu satmışlar. Rasûlüllah'ın sünnetleriyle istihfaf, istihzâ kat'iyen câiz değildir. Yapamıyorsun başka! Yapamadığından dolayı üzül. Fakat onunla, “Zamanı değildir, şöyle değildir! Peygamber gelseydi bu zaman o da yapmazdı!” gibi laflar tehlikeli laflardır, bunlardan sakınmak lazım.

Onun için Rasûlüllah SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:

“—Nikâh benim sünnetimdir. Kim benim sünnetimle amel etmezse benden değildir.”

“—Ya nasıl benden değil; bütün gün Lâ ilâhe illallah deyip oturuyor işte?”

Ne dedi Peygamber?

“–Benden değil!” dedi.

“Benim sünnetimi yapmayan benden değildir.” dedi.

Kısa laf:

“–Sünnetime itibar etmeyen insan benden değildir. Öyleyse, Evlenin!”

“–Niçin?”

Çünkü ben, diğer ümmetlere karşı sizin çokluğunuzla iftihar edeceğim, ‘Bunlar da benim ümmetimdir!’ diyeceğim.”

“–E ümmet olunca hep günahsız mı olmak lazım canım?”

Günahsız da olmaz! Hepimizde çeşit çeşit günahlar var. Günah işlememek çok iyi. Günah etmesek çok iyi fakat beşeriyet, gençlik, şu ve bu hadiselerden dolayı insan günah işleyebiliyor. Yalnız itikadını bozmamak şartıyla, günahlar ümmetlikten çıkarmaz insanı... Ama, “Bu günahlar zarar etmez!” dersin, o zaman felaket!

Sizden biriniz, kudreti yerinde, vücudu sıhhatte, hanıma bakacak kuvveti de var. Malî kuvveti de var, yani çalışıp kazanabiliyor, kendisi de çocuğunu, ailesini, efrad-ı ailesini besleyebilecek bir kuvvete sahip... O zaman evlensin bu adam.

Fakat gücü yetmiyor, gerek sıhhatinde, gerek malî kısmında, gerek çalışma kısmında, kendini doyurmaktan âciz, nerede kaldı ki başkasını, ailesini doyuracak. Böyle bir durumda olursa, o zaman oruca devam etsin. Ancak oruçla bu arzularının önüne geçebilir. Gençlikteki bu şehvet kuvvetinden, kudretinden kendini vikâye edecek şey, ancak oruçtur.”

Oruç tuttuğun takdirde mümkün mertebe zayıf da olursun amma, günahlara da gitmezsin o zaman. Ama bunu yapmazsan bakmak suretiyle, gitmek suretiyle günahlara kapılırsın, büyük felaketlere dûçâr olabilirsiniz.

Burada kalsın.

Allah kusurlarımızı affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar eylesin... Rıza-ı ilâhiyesine ve kendisinin sevdiği amellere muvaffak kılsın cümlemizi... Cümlemize de hüsn ü hâtimelerle âhirete göçmeler nasib ü müyesser eylesin...

Li'llâhi'l-Fâtihah!

Mehmed Zâhid KOTKU

09. 07. 1972 -İskenderpaşa Camii

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/ Hadis Derslerine PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü